

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 12. desember 2007 truffet vedtak i

Sak nr: 109/07 (arkivnr: 200700877-15)

Saken gjelder: Klage fra A på lagdommer B ved X lagmannsrett

Utvalgsmedlemmer: Eva Nygaard Ottesen (leder)
Jon Høyland
Halvor Kjølstad
Trine Buttingsrud Mathiesen
Wenche Frogn Sellæg

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.

Vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold som kan overprøves ved hjelp av rettsmidler.
2. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor lagdommer B.

Innledning:

Ved brev av 23. oktober 2007 har A inngitt klage på lagdommer B ved X lagmannsrett. Klagen gjelder sen saksbehandling og dommeratferd. Klagen er forelagt lagdommer B, som ved brev av 6. november 2007 har avgitt uttalelse. Klagen er supplert ved brev av 24. oktober og 19. november 2007. Førstelagmann C ved X lagmannsrett er orientert om klagen, og har ved brev av 8. november 2007 avgitt uttalelse i saken.

Saksfremstilling:

Klagen har sin bakgrunn i X lagmannsretts håndtering av en ankesak der A var ankende part. B var saksforberedende dommer i saken, og én av tre dommere som avsa avvisningskjennelse av 18. oktober 2007.

Ved stevning av 12. juni 2006 gikk A til søksmål mot Z kommune med krav om fastsettelse av ny og riktig husleie for den leilighet hun leide av kommunen. A var selvprosederende under tingrettens behandling av saken. I X tingretts dom av 8. januar 2007 fikk kommunen fullt ut medhold.

A påanket dommen fra X tingrett. X lagmannsrett mottok anken 14. mai 2007. Ved brev fra avdelingssekretariatet av 22. mai 2007 ble A informert om at ankeforhandlinger i saken var forhåndsberammet til 11. januar 2008. Ved sin foreløpige gjennomgang av saken fant lagdommer B det tvilsomt om kravet til ankesum var oppfylt. Påstanden var også uklart utformet. I lagmannsrettens brev av 7. juni 2007 fikk A frist til 21. juni 2007 med å klargjøre påstanden, redegjøre for ankesummens størrelse, samt eventuelt begjære samtykke til å fremme saken uavhengig av ankesummens størrelse. A begjærte fristforlengelse, og fristen ble forlenget til 21. juli 2007.

Ved prosesskriv innkommet lagmannsretten 28. juni 2007 meldte advokat D seg som prosessfullmektig for A. Det ble i prosesskrivet gjort gjeldende at refusjonskravet oversteg kravet til ankesum, subsidiært ble saken begjært fremmet uavhengig av ankesummens størrelse. Ny påstand var ikke nedlagt. I prosesskrivet ble Z kommune bedt om å dokumentere hvilken leie som var krevd i den aktuelle tidsperiode.

Kommunen ble gitt frist til 10. august 2007 for å komme med bemerkninger. Ved oversendelsen av kommuneadvokatens prosesskriv ble A gitt frist til 29. august 2007 for å avklare grunnlaget for kravet, klargjøre for hvilken periode kravet gjaldt, samt sannsynliggjøre ankesummens størrelse. Etter begjæring om fristutsettelse ble fristen forlenget til 15. september 2007. Prosesskrivet innkom 7. september 2007. Av dette fremgikk hvilke månedlige beløp saken ble påstått å gjelde. Det var ikke utformet ny påstand.

Kommunen ble gitt ny frist for eventuelle bemerkninger. Prosesskrivet fra Z kommune innkom retten 25. september 2007, og inneholdt en rekke innsigelser vedrørende beregningen av det krav som kunne gjøres gjeldende for retten. A ble gitt frist til 10. oktober 2007 for eventuelle bemerkninger. Av prosesskriv innkommet 9. oktober 2007, fremkom at ankende part ikke hadde ytterligere kommentarer.

X lagmannsrett avsa kjennelse om avvisning av saken 18. oktober 2007. Retten fant ikke at kravet til ankesum var oppfylt, og fant ikke grunn til å samtykke til ankebehandling uavhengig av ankegjensstandens verdi.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Lagdommer B skulle på et tidligere tidspunkt ha opplyst henne om at hennes sak ikke ville bli godkjent.

Hun har slitt for å få denne saken inn for tingretten og lagmannsretten. Hun ønsker at saken skal bli behandlet i X lagmannsrett. Anken ble etter mye arbeid godtatt i X tingrett og ankeforhandlingene ble berammet til 11. januar 2008. Hun har en god sak. Motparten har to ganger ønsket å inngå forlik i saken. Det er altså ”sterke krefter” som ikke ønsker at den angjeldende sak skal bli prøvd i lagmannsretten.

Alt tyder på at lagdommer B og de to advokatene ble enige om en kjennelse allerede i august måned. Hun har hele tiden trodd at det ville bli avholdt rettsmøte 11. januar 2008. Det er tydelig at man ”forsvarer” motpartens interesser.

Hun har i nærmere syv måneder ventet på at saken skulle gå sin gang, for så å oppleve at saken blir avvist av lagdommer B.

Innklagede – lagdommer B – har i hovedsak vist til følgende:

Hans generelle inntrykk av den foreliggende klage er at den retter seg mot avvisningskjennelsen av 18. oktober 2007. Det er ikke grunn til å gå inn på realiteten i den angjeldende avgjørelse.

Han mottok saken etter at avdelingssekretariatet hadde forhåndsberammet ankeforhandlingen.

Tidsbruken i lagmannsretten må ses på bakgrunn av arbeidsmengden for den enkelte dommer, organiseringen av domstolen og ressursituasjonen. I X lagmannsrett er det for tiden et sterkt fokus på nedarbeiding av restanser. Antall rettsdager for den enkelte dommer har blitt flere, hvilket går på bekostning av tiden til saksforberedelse og domsskriving.

Etter en inngående gjennomgang av egen arbeidssituasjon i den angjeldende periode, er konklusjonen at det tatt i betraktning reise- og feriefravær, bare har gått få arbeidsdager fra partene hadde avklart sitt syn på beregningen av ankesummens størrelse, til hans utkast til avgjørelse forelå.

Førstelagmann – C – har i hovedsak uttalt følgende:

De opplysninger lagdommer B har gitt om det generelle arbeidspress i domstolen og egen arbeidssituasjon, bekreftes.

Det er ikke noe som helst å bebreide lagdommer B i forbindelse med tidsbruken i den angjeldende sak.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan "vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig". Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for kjæremål, anke eller gjenopptagelse, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om kjæremåls- eller ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Flere av de påklagede forhold gjelder lagdommer B's faktiske og rettslige vurderinger i forbindelse med saken. A er uenig i grunnlaget for avgjørelsen om avvisning av anken, og synes også å stille spørsmål ved de vurderinger som er gjort under saksforberedelsen. Tilsynsutvalget har ikke myndighet til å vurdere de nevnte forhold. Den del av klagen som gjelder misnøye med avgjørelsen og den saksbehandling som ligger til grunn for avgjørelsen, må således avvises under henvisning til domstoloven § 236 fjerde ledd.

Som nevnt kan Tilsynsutvalget ikke overprøve lagdommer B's konkrete saksbehandling, herunder hans vurdering av hvilke forhold det var nødvendig å avklare nærmere og på hvilket tidspunkt avvisningsspørsmålet kunne avgjøres. Utvalget kan likevel vurdere hvorvidt saksbehandlingstiden utgjør et brudd på kravene til god dommerskikk.

I den foreliggende sak er anken innkommet X lagmannsrett 14. mai 2007. Avvisningskjennelsen er av 18. oktober 2007. Det er således gått om lag fem måneder fra innkommet anke til avgjørelsen om avvisning forelå. Gjennomgangen av saksbehandlingen ovenfor viser at saken ikke på noe tidspunkt har blitt liggende ubehandlet hos lagdommer B. Den tid som er medgått til saksforberedelse skyldes rettens vurdering av behovet for en avklaring av partenes krav, påstander og beregninger. I den angjeldende periode sendte partene fortløpende prosesskriv. A ba om fristforlengelse to ganger under saksbehandlingen, og dette ble innvilget. Lagdommer B vurderte ikke saken tilstrekkelig klarlagt før mottakelsen av ankende parts siste prosesskriv den 9. oktober 2007. Avvisningskjennelsen ble avsagt ni dager senere.

Den delen av klagen som gjelder anførsel om sen saksbehandlingstid, kan etter dette ikke føre fram.

Tilsynsutvalget vurderer A's ubegrunnede påstander om partiskhet og "avtalt spill" som åpenbart grunnløse.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor lagdommer B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold som kan overprøves ved hjelp av rettsmidler.
2. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor lagdommer B.